

EU TÜKÖR EN LŰKÖB

A Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület
Információs Kiadványa
2010/I.

Szeged, 2010.

EU TÜKÖR

Adózás az EU-ban

Az Európai Unió csak a közvetett adókat illetően törekszik harmonizációra, más adótípusok esetében a tagországok rendszereinek összehangolását tűzte ki célul. A közösségi stratégia általános érvényű célként fogalmazza meg az adóterhek tartós csökkentését az EU-ban.

Az Európai Unió a közvetett adókra (általános forgalmi adó és jövedéki adó) vonatkozóan ír elő összefüggő, harmonizált szabályrendszert.

A közvetlen adók (pl. társasági adó, személyi jövedelemadó) esetén jogharmonizációs kötelezettsége Magyarországnak csak a vállalatok közötti egyes tőkeműveletekre vonatkozóan volt.

Közvetett adók

Általános forgalmi adó

Az EU-nak külön áfa-irányelve tartalmazza az egységesen követendő keretszabályokat. Eszerint:

- adómértékek: legfeljebb két kedvezményes és egy normál kulcs lehet; a kedvezményes kulcs minimum 5 % kell, hogy legyen, a nor-

mál kulcs 15 %-nál nem lehet alacsonyabb,

- az egyes termékek, szolgáltatások besorolása a tárgyi adómentesség esetében tételesen és kötelezően előírt, a kedvezményes kulcs alatt pedig legfeljebb azok a termékek és szolgáltatások lehetnek, melyeket az irányelv ugyancsak felsorol,

- a Közösségen kívüli országok felé menő export 0 kulccsal adózik (vagyis közösségi áfa-teher nincs rajta), a kívülről érkező termék pedig a Közösségbe való beérkezéskor termékimport.

Mivel a korábbi adókulcs-struktúra (0, 12, 25 %) lényegében megfelelt az előírtaknak, csak a 0 kulcsot kellett megváltoztatni az EU-csatlakozás miatt, s minimum 5 %-ra kellett emelni. 2004. január elsejétől az új adókulcs 5, 15, 25 százalék lett. 2006-tól a magyar ÁFA kulcsok: 5, 15 és 20%. Jelenleg az áfa-kulcsok: 5, 20%.

Átmeneti mentességek:

- 2007. december 31-éig egyes fűtőanyagokra (szén, brikett, tűzifa,

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

tőzeg) 12%-nál nem alacsonyabb kedvezményes adókulcs alkalmazható. Ezen termékeknel a normál kulcsra történő áttérés egy lépcsőben fog megtörténni 2008. január 1-én.

- 2007. december 31-éig 12 %-nál nem alacsonyabb kedvezményes adókulcs alkalmazható az éttermi szolgáltatók esetében.

Jövedéki adó

A jövedéki adóknak is igazodniuk kell az Európai Unió által előírt minimum adómértékekhez, bár ezen a téren sikerült átmeneti mentességet kérnie a magyar kormánynak. A hazai jövedéki adókulcsok egyébként a legtöbb jövedéki termék esetében megfelelnek az EU feltételeknek.

A cigaretta jövedéki adóján a tagállamok adókulcsainak legalább a kiskereskedelmi ár 57%-át és ezzel egy időben a 64 euró/ezer szál értéket kell elérniük. Magyarország a tárgyalások eredményeképp elérte, hogy ezt a küszöbértéket - folyamatos adóemelés eredményeként - csak 2008. december 31-ére kell teljesítenie.

A cigaretta jövedéki adókulcsának egy lépésben történő megemelése jelentős

DAL-HEUR

Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

inflációs hatással, illetve a feketekereskedelem növekedésével járna, a mentesség alkalmazásával ez a hatás több évre oszlik el. Kedvező árhatást eredményez az is, hogy a közösségi szempontból nem harmonizált fogyasztási adó (kávé, arany esetében) megszűnt.

A hazai és a közösségi jövedéki rendszer között a bérbeszűzés terén egy jelentős különbség áll fenn. Az Európai Unióban a magánszemélyek pálinkafűzése nincs olyan támogatott helyzetben, mint Ma-

gyarországon. Ennek az az oka, hogy a régi tagállamokban hagyományosan másféle alkoholos italokat készítenek és gyümölcsstermelési kultúrájuk is eltérő. A hazai és a közösségi rendszer összeigazítása végül is úgy sikerült a csatlakozási tárgyalások során, hogy a korábbi hazai pálinka bérűzési rendszer továbbra is működhessen, csak a kedvezményesen előállítható mennyiséget csökkentették. Azaz a kedvezményes bérűzési szeszadó 50 liter pálinka / háztartás / év mértékig vehető igénybe.

DAL-HEUR

Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

Az adó mértéke a normál adókulcs legalább 50%-a kell, hogy legyen, de ez megegyezik a korábbi szabályozással.

A hivatásos közúti fuvarozók által vásárolt gázolaj üzemanyag jövedéki adója 2010-re az Európai Unió minden tagországában literenként 0,35 euró lesz.

Az összehangolás, amely 2003. július 1-jével kezdődött, azt a célt szolgálja, hogy kiküszöbölje az európai piacon a versenyhelyzet torzulásait. Jelenleg

a 15 tagországban igen eltérő mértékű a gázolaj jövedéki adója és így a nagy árkülönbségek miatt a határkörzetekben "adóturizmus" folyik. Legacsonyabb az adó Görögországban (literenként 0,245 euró), és legmagasabb Nagy-Britanniában (literenként 0,742 euró).

Közvetlen adók

Nemzeti szuverenitás alá esik, e téren nem kísérlük meg a közös koordinációt. Jogharmozációs kötelezettsége Magyarországnak csak a vállalatok közötti egyes tőkeműveletekre vonatkozóan van.

Társasági adó

A közösségi joggal összhangban lévő szabályozás 2003. január 1-jén lépett életbe. Eszerint a Magyarországon működő multinacionális vállalatok nem kaphatják meg a 8-10 éves adókedvezményt (0%-os adókulccsal), amelyre eddig lehetőségük volt. A nagyberuházóknak nyújtott jelentős kedvezményt azért kell fokozatosan leépíteni, mert az európai uniós szabályok az adókedvezményt is állami támogatásnak minősítik.

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

Forrásadó

Magyarországon a csatlakozástól számított öt éves átmeneti időszakban, a különböző tagállamok anya- és leányvállalatai esetében alkalmazott adózás közös rendszeréről szóló közösségi irányelvet nem kell alkalmazni. Az átmeneti időszak alatt Magyarországon a forrásadó nem lesz magasabb, mint 20%.

Az átlagos társasági adószint 1996-2002-ig jelentősen csökkent az Unióban 39%-ról 32,5%-ra.

Személyi jövedelemadó

Az uniós gyakorlat alapján

- A marginális kulcsokat csökkentik (az adóbevétel nem csökken, mert kisebb adókulcsok mellett többen fizetik tisztességesen az adót).
- Az adósávokat szélesítik, de a számukat nem növelik.
- A minimálbért nem adóztatják.

Társadalombiztosítás

A Társadalombiztosítás nem része az adórendszernek, a tagországok önálló döntéskörébe tartozik. Az Unión belül szerzett jövedelem esetén ott kell a TB-t megfizetni, amely tagországban a munkavállaló fizetését kapja.

Elektronikus kereskedelem adóztatása

Az elektronikus kereskedelem adóztatása az EU és az USA közti internetes kereskedelem során jelentett problémát.

2004-től az unión kívüli import online termékekre 15-20%-os adót kell fizetni.

Helyi adók szerepének felértékelődése

Az uniós álláspont alapján Magyarországon növelni kell a helyi adók arányát, ami jelenleg 5%, míg az EU-ban 30%.

Az ingatlanokkal, a helyi fejlesztésekkel és többletköltségeket okozó előnyök kihasználásával összefüggő adóbevételeket (idegenforgalmi adó, ingatlanadó, magánszemélyek kommunális adója) a településekhez, míg a vállalkozási tevékenységhez kapcsolódó iparüzési adót a területi szinthez (régióhoz) kell kapcsolni.

A közvetlen adóztatásról további információkat találhat az Európai Füzetekben, illetve az Európai Unió hivatalos honlapján.

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

Általános forgalmi adó az EU-ban

A magyar áfa-szabályozás teljes mértékben megfelel az európai uniós előírásoknak. Az Európai Unió hozzáadott érték alapú forgalmi adó rendszerének általános szabályait összefoglaló 77/388. (EGK), ún. 6-os irányelv rendelkezéseit a hazai áfa-szabályozást 2004. május 1-től átvette.

2008. január 1-jével az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény módosult. A hatályos magyar ÁFA-törvény (2007. évi CXXVII. törvény - Az általános forgalmi adóról) továbbra is megfelel valamennyi uniós előírásnak, azonban a vonatkozó paragrafusok és a törvény szóhasználata a közösségi szabályozásokat érintő esetekben megváltozott. A változások feltöltése jelenleg is folyamatban van honlapunkon.

Az EU-nak külön áfa-irányelve tartalmazza az egységesen követendő keletkezési szabályokat. Eszerint:

- adómértékek: legfeljebb két kedvezményes és egy normál kulcs lehet; a kedvezményes kulcs minimum 5 % kell, hogy legyen, a normál kulcs 15 %-nál nem lehet

alacsonyabb

- az egyes termékek, szolgáltatások besorolása a tárgyi adómentesség esetében tételesen és kötelezően előírt, a kedvezményes kulcs alatt pedig legfeljebb azok a termékek és szolgáltatások lehetnek, melyeket a direktíva ugyancsak felsorol

- a Közösségen kívüli országok felé menő export 0 százalékos kulccsal adózik (vagyis közösségi áfa-teher nincs rajta), a kívülről érkező termék pedig a Közösségbe való beérkezéskor termékimport

- a Közösségen belüli adóalanyok egymás közti forgalma elviekben nem minősül exportnak és importnak (Közösségen belüli adómentes értékesítés, Közösségen belüli termékbeszerzés), de a szabályozás lényegében azonos a már itthon is jól ismert export-import szabályozással (vagyis ha egy osztrák gyártó ad el egy olasz kereskedőnek, az osztráknak honi áfa-fizetési kötelezettsége nincs, de visszaigényelheti a saját beszerzéseiben kifizetett osztrák áfát, az olasz kereskedő pedig önbevallással rendezi az adott vásárlásra az olasz

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

Áfa-törvény szerint előírt adót, és ugyanezen bevallásban vissza is igényelheti azt, hiszen amikor továbbadja majd Olaszországban a jószágot, árrésével növelten újra adófizetési kötelezettsége keletkezik). Az adóalanyok egymás közötti, az előbbiek szerint adóteher nélküli forgalmát adminisztratív úton lehet követni: rendszeresen le kell jelenteni a más tagállamba adó nélkül átszállított áruk értékét, mennyiségét, fajtáját, stb. Onnan lehet tudni, hogy a vásárló a másik tagállamban áfa-adóalany, hogy az adó nélküli vásárláshoz fel kell mutatni a vevő EU-s adószámát. (Ha ilyen nincs neki, az eladó nem jogosult áfa nélkül eladni.)

- a Közösségen belüli, de eltérő tagállami illetőségű nem adóalanyok egymás közötti ügyletei nem áfások (nem adóztatható pl. a német magánszemély eladó akkor, ha francia vevőnek adja el bútorait)

- a Közösségen belüli adóalanyok más tagállam nem adóalanya felé történő értékesítés az eladó adóalany tagállamának adómértékét viseli (a nem adóalany EU-s vevő adószámot felmutatni nem tud, így az eladó adó nélküli értékesítésre nem jogosult).

Azaz ha a holland természetes személy finn áruházban vásárol kenyeret, fényképezőgépet, stb., vásárlásában a finn áfát kell megfizetnie, és Hollandiába való hazavitelek további teendője nincs

- külön szabály érvényesül az új közlekedési eszközök tagállamok közötti forgalmában. (Új pl. az a személygépkocsi, amit forgalomba 6 hónapnál nem régebben helyeztek, és legfeljebb 6 ezer km-t futott.) Ilyenkor az eladó autókereskedő nem a hazai áfát számítja fel az árban, ha a vevő más tagállami illetőségű, hanem a vevőnek kell (még akkor is, ha eddig nem volt áfa-alany!) önbevallással megfizetnie a saját tagállamában a járműre előírt adómértékkel az adót. Vagyis ha egy görög Belgiumban vásárol újnak minősülő autót, nem a belga, hanem a görög áfával kell kalkulálnia adóteherként

- a Közösségen belüli szolgáltatásnyújtások adóztatása a fentieknél némiképp bonyolultabb: minden egyes szolgáltatástípusra rögzíti az irányelv azt, hogy az eladó vagy a vevő székhelye, a szolgáltatásnyújtás tényleges helyszíne, vagy más szempont sze-

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

rint meghatározott tagállam áfa-terhét kell-e rátenni az ügyletre

- az adó alapjának megállapításában, az adófizetési kötelezettség keletkezésében érdemi eltérés már a csatlakozás előtti magyar rendszerben sem volt

- az adólevonási jog gyakorlásának szabályai általánosak: az adóalanyokat megilleti a jog a beszerzéseikben feljüket felszámított áfa levonására, ha a beszerzés adóköteles tevékenység folytatásához merül fel, nem szolgál vállalkozásidegen célokat (különösen az alkalmazottak személyes fogyasztásának kielégítését, vagy luxuskiadásokat, szórakozást, reprezentációt). A tagállamok azonban a visszaélések korlátozására bármilyen korlátozásokat megtehetnek, egyes termékeket, tárgyi eszközöket részben vagy egészben kizárhatnak a levonás köréből

- a kisvállalkozások számára léteznek egyszerűsített adózási módok, illetve alanyi adómentesség (Magyarország 35 ezer eurós alanyi adómentességi küszöböt „kapott”)

- az utazási irodák és a használati-kereskedelem adózási módja lényegében már a csatlakozás előtt is hasonlított magyar rendszerre

- a számlákra vonatkozó előírásokat a hatályos magyar Áfa-törvény tartalmazza.

Az ÁFA uniós szabályozásáról további információkat találhat az Európai Füzetekben, az APEH, illetve az Európai Unió hivatalos honlapján.

DAL-HEUR

Dél-alföldi HEURégio Pont Egyesület

EU TÜKÖR

Jövedéki adó az EU-ban

Jövedéki adó alá tartozó termékkörök és termékek

A közösségi jövedékiadó-rendszer működtetésének alapfeltétele, hogy minden tagállam pontosan ugyanazokra a termékekre alkalmazza a kialakított közös szabályokat. A 92/12 EGK alapirányelv ezért legelőször is meghatározza a közösségi szintű szabályozás alá vont termékköröket. Ezek: az ásványolaj termékek, az alkohol és az alkoholtartalmú italok, valamint a dohánygyártmányok (ezeket a termékköröket együtt ABC termékeknek is szokás nevezni az alkohol, a benzin és a cigaretta szavak kezdőbetűinek összeolvasásával).

A jövedéki adózás alapelvei, adófelfüggesztés

Az alapirányelv meghatározza az egysegesen alkalmazandó adózási alapelveket, amelyek közül a legfontosabb az adókötelezettség és az adófizetési kötelezettség keletkezésének szabályozása. Eszerint az adókötelezettség és az adófizetési kötelezettség keletkezése a jövedéki adó esetében - sajátos módon - különböző eseményekhez kapcsolódik, jellemzően különválnak.

Adókötelezettség a jövedéki adót viselő termékek előállításával egyidejűleg, illetve a termékeknek harmadik országból az EU területére történő behozatalakor (importálásakor) keletkezik. Az adófizetési kötelezettség viszont csak a jövedéki termékek fogyasztás céljára történő kibocsátása időpontjában válik esedékessé, továbbá akkor, ha az előállított adóköteles termék olyan hiányát állapítják meg, amely nem számolható eladómentesen. Az adókötelezettség és az adófizetési kötelezettség keletkezése közötti időben az adó felfüggesztés alatt áll.

Adófelfüggesztés a terméknek adóraktárban történő előállítása, feldolgozása, tárolása alatt érvényesülhet, továbbá az adó felfüggesztés mellett végezhető szállítások esetében. Ez utóbbi az adóraktárak közötti, valamint az adóraktárból a bejegyzett vagy nem bejegyzett kereskedő részére történő szállítást jelenti. Az adófelfüggesztéssel esik továbbá egy tekintet alá a jövedéki termék közösségi vám eljárás alá helyezése, illetve vám eljárás alatt tartása az importálást (az EU területére történt belépést) kö-

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

vetően, illetve az exportra (harmadik országba) történő kiszállításkor. Az előbbi esetek képezik az irányelv szerinti adó-felfüggesztési eljárást (suspension arrangement).

Egy termék fogyasztásra bocsátása - amelyhez az adófizetési kötelezettség keletkezése kapcsolódik - akkor következik be, amikor a termék (szabályos vagy szabálytalan módon) kikerül az adó-felfüggesztési eljárás alól, vagy az adókötelezettség keletkezését (előállítás, importálás) követően nem kerül adó-felfüggesztési eljárás alá.

Az előzőekből következően az adót ott kell meg fizetni, ahol a fogyasztásra bocsátás történt. (Ennek a tagállamok közötti forgalmat érintő adózás szempontjából van jelentősége, amire a későbbiekben térünk ki.)

Adóraktárak, adóraktári rendszer

A közösségi jövedéki szabályokban - mind az adózási konstrukció, mind a jövedéki termékek tagállamok közötti mozgására, nyomon követésére kialakított rendelkezések szempontjából - kulcsfontossággal bírnak az adóraktárak. Az alapirányelv előírja, hogy a jövedéki termékek előállítás, feldolgozása, tárolása az adó megfizetéséig csak adó-

raktárban történhet. Az adóraktárban - amint arról már szóltunk - a jövedéki adó felfüggesztés alatt áll. Az adóraktár az a hely, ahol az illetékes nemzeti hatóságok által kiadott külön engedély birtokában jövedékiadó-köteles termékek előállítása, adózatlan tárolása, átvétele, kiadása végezhető. Létesíthetők olyan adóraktárak is, amelyek csak a jövedéki termékek adózatlan tárolására szolgálnak. Ezek gyakorlatilag az úgynevezett kereskedelmi adóraktárak, ahol a késztermékeket adózatlanul kereskedelmi forgalmazás céljából tartják.

Az egyes tagállamok által engedélyezett (jóváhagyott) adóraktárak nemcsak nemzeti szinten, de a közösségen belül is jogosultak a jövedéki termékek szállítására és fogadására adófelfüggesztés mellett.

Az adóraktárak létesítése, működése feltételekhez kötött. Ezek között vannak olyanok, amelyeket kötelező érvénnyel az alapirányelv határoz meg, s vannak a Bizottság ajánlásában szereplő, kötelező erővel nem bíró előírások. Ezenfelül az egyes tagállamok további feltételeket is szabhatnak, de azokat csak a saját adóraktáraikra érvényesítetik, a másik tagállamban engedélyezett adó raktárt el kell fogadniuk.

EU TÜKÖR

Az alapirányelv előírja, hogy az adóraktár engedélyes köteles nyilvántartást vezetni az árukészletéről, valamint a termékmozgásról, a ki- és betárolásról. Általános követelmény, hogy az engedélyes járuljon hozzá a hatóság ellenőrzéséhez. Ebben tehát nem akadályozhatja az ellenőrző szervet, továbbá, ha a hatóság kéri, köteles a terméket bemutatni.

Végül általános érvényű előírás az is, hogy az adóraktár-engedélyesnek garanciát kell adnia arra vonatkozóan, hogy a felfüggesztett adó megfizetésre kerül. A tagállamok közötti, adófelfüggesztéssel végzett szállítások esetében a biztosítéknyújtás kötelező. Ez alól a tagállami szabályozások sem adhatnak felmentést. A tagállamok - közösségi előírások figyelembevételével kialakított - gyakorlata szerint az illetékes hatóság az engedélyezési eljárás során alapos vizsgálatnak veti alá a

kérelmet benyújtó cég eddigi működését és a tervezett jövedéki tevékenységét, mindezek körülményeit.

Adózási és eljárási szabályok az unión belüli termékforgalomban

Mint az eddgiekből látható, a jövedéki termékek tagállamok közötti szabad áramlásának kereteit a nemzeti szinten létrehozott és működtetett adóraktári rendszer közösségi szintre való kiterjesztésével, s ennek révén a jövedéki adózás alapelveinek, így az adófelfüggesztésnek a Közösségen belüli áru-mozgások esetében való érvényesítésével, az erre vonatkozó szabályozás kialakításával teremtették meg. A közösségi szintű adóraktári rendszert a tagállamok által engedélyezett adóraktárak képezik, így a különböző tagállamok engedélyezett adóraktárai között lebonyolított áruszállítás is adó felfüggesztéssel végez-

12

DAL-HEUR

Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

hető, nemcsak az ország határokon belüli szállítások. A bejegyzett és a nem bejegyzett kereskedő jogintézményének létrehozása is kifejezetten az adó-felfüggesztési rendszer közösségi szintre való kiterjesztését, működtetését célozva történt, hasonlóan az adó-képviselőkre vonatkozó szabályozás megalkotásához.

Rendeltetési ország elv szerinti adózás

A jövedéki adó a termék fogyasztásra bocsátásával válik kivethetővé. Ez az alapelv a tagállamok közötti forgalomban résztvevő termékek esetére lefordítva azt jelenti, hogy az adót abban a tagállamban kell megfizetni, az ott érvényes adómértékek szerint, ahol a terméket fogyasztásra bocsátják (vagyis ahol a termék kilép az adó-felfüggesztési eljárásból).

Más szóval: a jövedéki adóztatás az unióban a rendeltetési ország elvén alapul. Ennek gyakorlati megvalósítására szolgál az adózatlan termékek kereskedelme esetén

- az adó-felfüggesztés alkalmazása a tagállamok közötti relációban is;
- az adózott termékek kereskedelme esetében az adó megfizetésére és a korábban megfizetett adó visszatérítésére kialakított szabályozás.

A rendeltetési ország szerinti adózás szabálya alól egyetlen kivétel van: a magánszemélyek magáncélú beszerzése másik tagállamból. Ebben az esetben a beszerzés helye szerinti adó terheli a terméket (származási ország elv). A magáncél megvalósulásának kritériuma, hogy a mennyiség ne haladja meg az irányelvben rögzített kereskedelmi mennyiséget (például cigaretta 800 szál, alkohol 10 liter, sör 110 liter), és a magánszemély saját maga szállítsa a másik tagállamból származó terméket. Figyelembe kell venni továbbá a személy jogi státusát, a beszerzés indokát, a jövedéki termék bizonylatait is. Mindezen körülmények döntik el, hogy a származási ország elv vagy a rendeltetési ország elv szerint kell-e adózni a beszerzett termék után.

Adó-felfüggesztés alkalmazása a Közösségen belüli szállításra

A jövedéki termékek az unión belül adó-felfüggesztéssel az egyik tagállam adóraktárából a másik tagállam adóraktárába, vagy az egyik tagállam adóraktárából egy másik tagállam bejegyzett/nem bejegyzett kereskedője részére szállíthatók. Ezekben a relációkban nem jelent gondot a rendeltetési ország elv érvényesítése, mivel a termék adózatlanul, a származási ország

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

adójának felszámítása nélkül mozog. Az adót a fogadó tagállam adóraktára fizeti meg, amikor a terméket forgalomba bocsátja (olyan relációban értékesíti, amelyre a továbbiakban már nem érvényesül az adófelfüggesztés), illetve a bejegyzett/nem bejegyzett kereskedő a termék fogadásakor, átvételkor.

Tekintettel arra, hogy az adófelfüggesztés rendszeréből történő szabálytalan kilépés (jogsértés) is fogyasztásra bocsátást jelent, az adót akkor is meg kell fizetni, ha a termék a szállítás során eltűnik. Ebben az esetben a terméket abban a tagállamban kell fogyasztásra bocsátottnak tekinteni, ahol az eltűnt, ha pedig ez nem állapítható meg, akkor ott, ahol az eltűnést felfedezték, illetve végső soron a feladó tagállamban. Az adóra az előbbiek szerinti tagállam (az, ahol eltűnt, ahol felfedezték vagy a feladó tagállam) jogosult, s az adót a tagállamban előírt adómérték alapján kell megfizetni (a biztosítékból teljesíteni).

A feladó tagállam adóraktára mentesül a felfüggesztett adó megfizetése alól, ha a termék átvételét a címzett adóraktár visszaigazolja. Az adó alóli mentesülés a visszaigazolt mennyiségre vonatkozik. Ezenfelül a szállítás során keletke-

zett veszteségek közül leírható a vismajor miatti, valamint a fogadó tagállam szabályai szerint elszámolható hiány. Az e feletti veszteségre viszont a feladó nem szerez mentesülést az adó alól, így azt a saját tagállamában meg kell fizetnie.

Jövedéki termék a Közösségen belül adófelfüggesztéssel csak biztosíték fedezete mellett, minden tagállamban érvényes biztosítékkal és az alapirányelvben, valamint a 2719/92 EKG bizottsági rendeletben szabályozott okmánnyal szállítható. Az alkalmazandó szállítási okmány az úgynevezett adminisztratív kísérőokmány (Accompanying Administrative Document - AAD), amely egyúttal a jövedéki termék átvételének visszaigazolására is szolgál. Egyező adattartalom esetén az AAD helyett kereskedelmi okmány is használható.

Rendkívül fontosak az AAD visszaküldéséhez kapcsolódó szabályok, tekintettel arra, hogy az adófelfüggesztés alóli mentesülés ehhez kötött. Ezért az alapirányelv előírja, hogy a fogadó adóraktár a termék átvételét követő 15 napon belül köteles a feladó adóraktárnak visszajuttatni az AAD átvételét igazoló, megfelelően kitöltött példányát. Ez szükséges továbbá ahhoz is, hogy

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

a szállításra adott jövedéki biztosíték felszabadítható legyen.

A kísérőokmány automatikus vagy elektronikus adatfeldolgozó rendszerrel is kiállítható. Ilyen esetekben a hatóságok engedélyezhetik a feladónak, hogy az okmányt saját aláírása helyett speciális bélyegzővel lássa el. A feladó erre akkor kap engedélyt, ha írásban kijelenti, hogy az ilyen bélyegzővel ellátott kísérőokmányok fedezete alatt szállított termékekre vállalja a teljes kockázatot.

Csővezetéken történő szállítás esetén az érintett tagállamok megegyezhetnek és engedélyezhetik, hogy számítógépes eljárással készüljön a feladó és a címzett adóraktára között szállított áruk fajtájára és mennyiségére vonatkozó bejelentés, amely ezáltal a kísérőokmányt helyettesíti.

Adózott jövedéki termékek szállítása a Közösségen belül

A már megismert általános alapelv szerint a jövedéki adót meg kell fizetni, ha a terméket fogyasztásra bocsátják (ha kilép az adófelfüggesztés rendszeréből). Az adott tagállam a saját adótörvényei alapján megállapítja és kiszabja a jövedéki adót. A tagállamokban így

eredetileg adózottá váló termékek Közösségen belüli mozgásának, más tagállam kereskedője általi beszerzésének azonban nem lehet akadálya az említett adózási elv érvényesítése, ezért erre a relációra sajátos adózási rendelkezéseket kellett hozni.

Az alapirányelv erre vonatkozó rendelkezése szerint az egyik tagállamban már fogyasztásra bocsátott (adózott) jövedéki termék másik tagállambeli kereskedelmi célú beszerzése, illetve birtokban tartása ez utóbbi tagállamban adófizetési kötelezettség alá esik.

Ennek kimondásával itt is érvényre jut a rendeltetési ország elve. Ugyanakkor - a kettős adóztatás elkerülése érdekében - az alap irányelv lehetővé teszi az első tagállamban megfizetett adó visszaigénylését, amihez több feltételt támaszt mind az eladóval, mind a vevővel szemben.

Eszerint a vevőnek még az áru elküldése előtt bejelentést kell tennie az illetékes hatóságnál, hogy más tagállamból jövedéki terméket fogad, és egyidejűleg biztosítékot kell adnia a fizetendő adóra. Az áru fogadását követően az adót meg kell fizetnie, és köteles lehetővé tenni a hatósági ellenőrzést. További kötelezett-

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

sége, hogy haladéktalanul vissza kell igazolnia az eladónak a szállítmány átvételét.

Az eladó az adózottan más tagállamba szállított terméke után akkor kaphatja vissza a saját adóhatóságától az adót, ha még a feladás előtt benyújtja adóviszsaigénylési kérelmét, amelyhez csatolni kell az adó megfizetésének igazolását is. Az adót a hatóság azt követően téríti vissza, ha az eladó bemutatja a hatóságnak az áru átvételének és annak a visszaigazolását, hogy a vevő az adót ténylegesen megfizette.

Ez az eljárás meglehetősen bonyolult és költséges, ezért nem ez a jellemző a tagállamok közötti kereskedelemben. Erre az esetre a nettó számlázás gyakorlata alakult ki, amely azonban csak stabil partneri kapcsolatokban működik nagyobb kockázat nélkül.

Az adózott termékek forgalmának sajátos esete a csomagküldő kereskedelem (távolba eladás), amelyről az adóképvisezők intézményének bemutatása kapcsán már tettünk említést. Csomagküldő kereskedelmet az a személy folytat, aki adózott terméket más tagállamba szállít, és a szállítást maga

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

végzi vagy bonyolítja, és ehhez a saját tagállamában a hatóságtól engedélyt szerzett. A csomagküldő kereskedőnek az elküldött árura a fogadó tagállamban adókötelezettsége keletkezik (rendeltetési ország elv). Az adót az ott hatályos adómértékkel kell az átadás-kor megfizetnie.

A kettős adózás elkerülése érdekében a saját tagállamában megfizetett adót visszakérheti, ha a szállítást a saját adóhatóságánál előzetesen bejelentette és igazolja az adónak a fogadó tagállamban történt megfizetését. Szükséges továbbá, hogy garanciát adjon a fogadó tagállamban keletkező adófizetési kötelezettségének teljesítésére, és nyilvántartást vezessen az áru szállításokról. Tekintettel az eljárás nehézkességére, a jellemző gyakorlat az adóképviseelő alkalmazásával lebonyolított csomagküldés, amivel áthidalható, hogy az adóalany egy másik tagállam adóhatóságával szemben köteles elszámolni.

A tagállamok az adóvisszatérítésre az említetteken kívül további - az uniós rendelkezésekkel összhangban levő - részlet szabályokat is megállapíthatnak annak érdekében, hogy a csalásoknak, visszaéléseknek elejét vegyék. Az adózott termékek közösségen belüli szállí-

tását kísérő okmány az úgynevezett egyszerűsített kísérőokmány (EKO; Simplified Accompanying Administrative Document - SAAD), amelynek alkalmazását az alap irányelv, valamint a 3649/92 EKG bizottsági rendelet írja elő, illetve szabályozza. Az EU-ban alkalmazott egyszerűsített kísérő okmány rendeltetése eltér a hazai EKO alkalmazásától. Az EKO a szabadforgalomba bocsátásnak és az adó fizetési kötelezettség beálltának az okmánya. Funkciójuk abban azonos, hogy az adó vissza igénylésének, az adózott beszerzésnek és az adó megfizetésének igazolására szolgálnak.

EU TÜKÖR

EU történelem

1985. december 3.

Az Európai Tanács Luxemburgban megrendezett ülésén határoztak az intézményi reformról, a Közösség felelősségeinek kiterjesztéséről és a külpolitikai együttműködés jogi kereteiről. A szerződésmódosításokat az Egységes Európai Okmányban (Single European Act SEA) összegzik.

1986. január 1.

Spanyolország és Portugália belép az Európai Közösségbe.

1986. február 28.

A 12 tagállam kormányai aláírják az Egységes Európai Okmányt.

1987. január 1.

Létrejön Brüsszelben az EPC-titkárság.

1987. április 14.

Törökország kéri felvételét az EK-ba.

1987. július 1.

Az Egységes Európai Okmány hatálybalépése.

1988. február 12.

A brüsszeli Európai Tanács-ülés meg-

állapodik a költségvetési rendszert és a közös mezőgazdasági politikát megreformáló, valamint az EK Strukturális Alapjait növelő „Delors I” csomagról.

1988. augusztus 8.

Diplomáciai kapcsolatok felvétele az Európai Közösségek és Magyarország között.

1988. szeptember 26.

Brüsszelben aláírják az EGK és Magyarország közötti, a kereskedelemről, valamint a gazdasági és kereskedelmi együttműködésről szóló megállapodást.

1989. június 18.

Az Európai Parlament harmadik közvetlen választása.

1989. június 27.

A madridi Európai Tanács-ülés megállapodik az EMU háromszakaszos létrehozásáról szóló „Delors-terv”-nek megfelelően kormányközi konferencia összehívásáról.

1989. június 29.

Spanyolország belép az EMS-be (European Monetary System / Európai Pénzügyi Rendszer).

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

1989. július 17.

Ausztria kéri felvételét az EK-ba.

1989. szeptember 19.

Lengyelország és az EK aláírja a kereskedelmi és gazdasági együttműködési megállapodást.

1989. december 15.

Az EK és 68 ACP-állam aláírja a negyedik Loméi Konvenciót.

1989. december 19.

Az EK és EFTA az országai között tárgyalások kezdődnek az együttműködés megerősítéséről és az Európai Gazdasági Térség (EGT / EEA - European Economic Area) megalakításáról.

1990. június 8.

Brüsszelben aláírják az Európai Közösségek Bizottsága budapesti képviselőinek megnyitására, a diplomáciai kiváltságok és mentességek kölcsönös megadásáról szóló megállapodást.

1990. július 1.

Megkezdődik az EMU I. szakasza.

1990. július 4.

Ciprus kéri felvételét az EK-ba.

1990. július 16.

Málta kéri felvételét az EK-ba.

1990. október 3.

A Németországot egyesítő, a Német Szövetségi Köztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság közötti szerződés hatályba lép. Az öt új tartomány az EK része.

1990. október 8.

Az Egyesült Királyság csatlakozik az EMS-hez (European Monetary System / Európai Pénzügyi Rendszer).

1991. június 25.

Spanyolország és Portugália csatlakozik a Schengeni Egyezményhez.

1991. július 1.

Svédország kéri felvételét az EK-ba.

1991. szeptember 16.

Az Európai Parlament ratifikálja az EK-magyar és az EK-lengyel Európa-Megállapodást (társulási szerződést), s azok parlamenti ratifikálását ajánlja az EK tagországainak.

1991. december 10.

Az Európai Tanács csúcstalálkozója Maastrichtban. Az állam-, illetve kormányfők megállapodnak az Európai Unió Szerződésének tervezetéről.

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület

EU TÜKÖR

IMPRESSZUM

EU Tükör

A Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület Információs Kiadványa

Kiadó: Szabó Gábor, elnök

Cím: 6725 Szeged, Boldogasszony sgt. 6.

Telefon, fax: 06-62/546-070

Web: www.dalheur.hu

E-mail: dalheuregyesulet@gmail.com

Szerkesztette: Nagy Zoltán Péter

Technikai szerkesztés: Média Kalauz Bt.

A fordítást lektorálta: Dombi Edina

Nyomta: Bába és Társai Nyomdaipari Kft.

Cím: 6725 Szeged, Határőr u. 1.

Megjelent: 3000 példányban

Terjesztés: DKMT Euró régió

Ingyenes információs kiadvány

A kiadást támogatta: Nemzeti Civil Alapprogram

DAL-HEUR
Dél-alföldi HEURégió Pont Egyesület